

**Concerto
BUDAPEST**

MŰZA RUBACKYTE
és a Concerto Budapest

2021. SZEPTEMBER 30. 19.30

Müpa

2021. SZEPTEMBER 30. CSÜTÖRTÖK 19.30

Müpa | Bartók Béla Nemzeti Hangversenyterem | Favoritok 1.

MŰZA RUBACKYTÉ ÉS A CONCERTO BUDAPEST

BERNSTEIN Candide - nyitány

PENDERECKI Zongoraverseny („Feltámadás”)

magyarországi bemutató

1. *Allegro molto sostenuto*
2. *Andante con moto*
3. *Tempo dell' inizio*

-szünet-

J. S. BACH d-moll kettősverseny, BWV 1043

1. *Vivace*
2. *Largo, ma non tanto*
3. *Allegro*

BERNSTEIN West Side Story - Szimfonikus táncok

1. *Prologue (Allegro moderato)*
2. *Somewhere (Adagio)*
3. *Scherzo (Vivace e leggiero)*
4. *Mambo (Meno Presto)*
5. *Cha-cha (Andantino con grazia)*
6. *Meeting Scene (Meno mosso)*
7. *Cool Fugue (Allegretto)*
8. *Rumble (Molto allegro)*
9. *Finale (Adagio)*

Közreműködik: **Műza Rubackyté** zongora

Fábry Boglárka, vibrafon

Concerto Budapest

Vezényel és vibrafonon közreműködik: **Rácz Zoltán**

MŰZA RUBACKYTÉ a litvániai születésű zongoraművésznő Vilnius, Párizs és Genf közt ingázva éli életét. Diplomáját a híres moszkvai Csajkovszkij Konzervatórium-ban szerezte, s már fiatalon megismerhette a magyar közönség is az 1981-es Liszt-Bartók Nemzetközi Zongoraverseny győzteseként. Ő volt az első zongorista, aki egy nap alatt végigjátszotta Liszt *Zarándokévek* ciklusának mindhárom kötetét, amelyet később lemezre is vett. A világ legnagyobb presztízsű koncerttermeiben, a legkiválóbb karmesterekkel, s számtalan szólóesttel állt már a közönség elé. Zongorajátékát egyszerre jellemzi elegancia és szenvedélyesség.

FÁBRY BOGLÁRKA rendkívül aktív szereplője Budapest zenei életének, az elmúlt 20 évben közreműködője volt többek közt a Liszt Ferenc Kamarazenekar, az Amadinda Ütőegyüttes, az UMZE kamaraegyüttes, illetve több más vezető szimfonikus zenekar koncertjeinek, 2012 óta rendszeres szereplője a Budapesti Fesztiválzenekar hangversenyeinek. 2009 óta tagja a Concerto Budapestnek, melynek szólamvezető ütőhangszeres művésze. Az ütőhangszerek ezerarcúságát szimfonikus zenekari produkciókban és kamaradarabokban éppúgy képes megmutatni, mint szólístaként vagy elhivatott tanárként.

RÁCZ ZOLTÁN ütőhangszeres szólístaként, kamarazenészként, zenekarvezetőként és karmesterként a magyarországi kortárs zenei élet egyik legjelentősebb alakja. 1984-ben alapította meg az azóta Kossuth-, Liszt- és Prima-díjat nyert Amadinda Ütőegyüttest, melynek ma is művészeti vezetője. A 20. század második felének legmeghatározóbb szerzői, köztük Ligeti György, John Cage és Steve Reich is dedikált nekik műveket. Az elmúlt években a Concerto Budapest és a Ligeti Ensemble több 20. századi és kortárs programjának dirigenseként is találkozhatott vele a közönség.

LEONARD BERNSTEIN *Candide* - nyitány

Voltaire 1759-ben írt satirikus regénye - eredeti címén *Candide vagy az optimizmus* - az alapja Bernstein operettjének, amelyet 1956-ban mutattak be a Broadwayen. Bár elsőre nem aratott sikert a darab, később hatalmas népszerűsége tett szert, s egyes áriákat önmagukban is hallhatunk a koncerttermekben. Az operett leggyakrabban előadott része a nyitány, amelyet maga Bernstein is rengetegszer dirigált. Zenei világa egyszerre tekint vissza az offenbachi operetre, s használja korának modern jazzes elemeit. A szonátaformában írt nyitótétel egy fanfárral indul, amely később mottóként szolgál, majd rögtön belesöpöppenünk a darab sodró forgatagába. Ez az Ouverture is - ahogy sok más musical és operett esetében - a potpourri nyitányok közé tartozik, vagyis sorban tűnnek fel benne a mű slágerdallamai, mint például a *The Best of All Possible Worlds*, *Battle Music*, az *Oh, Happy We* vagy a *Glitter and Be Gay*, a szellemes befejezés pedig kellemes várakozással tölti el hallgatóságát.

KRZYSZTOF PENDERECKI *Zongoraverseny („Feltámadás”)*

Bár Penderecki életművében nem kevés koncertöt találunk, mégis, fenntartásokkal kezdett neki egyetlen zongoraversenyének 2001-ben, ugyanis úgy érezte, már így is rengeteg fontos versenymű született a 20. században, főként Bartók és Prokofjev zeneszerzői műhelyében. Eredetileg a capriccio formai keretei közt képzelte el művét a zeneszerző, de végül a szeptember 11-i történések más irányba vitték el a darabot. „A concerto koncepciója teljesen megváltozott, egy sötétebb, komolyabb művet írtam. A *Feltámadás* alcímet egy szélesebb perspektívából, szimbolikusan és univerzálisan kell értelmeznünk. A mű alapja egy korál, amely megkoronázza a művet, és az élet halál fölötti győzelmét szimbolizálja, a hit vigasztaló erejét. A korált közvetlenül a New York-i tragédia [2001. szeptember 11.] után komponáltam: tisztán emberi megrendülésből, s ugyanakkor a brutalitás elleni tiltakozás gesztusa gyanánt.” - nyilatkozta Penderecki a darabbal kapcsolatban. A zongoraversenyt a Carnegie Hall rendelte Marie-Josée Kravis születésnapja alkalmából. A 2002-es bemutatót követően elsőre nem aratott osztatlan sikert a mű, s bár a komponista nem tulajdonított túl nagy jelentőséget a kritikának, később mégis új befejezést írt a darabhoz - most is ez az új verzió hangzik majd el.

JOHANN SEBASTIAN BACH d-moll kettősverseny, BWV 1043

Az eredetileg két hegedűre és vonószenekarra komponált versenymű - amely ezúttal két vibrafonnal hangzik majd el - Bach legkedveltebb művei közé tartozik. A lipcsei évek alatt született versenyművet valószínűleg egy akkoriban nagyon divatos helyszínen, a Zimmermann kávéházban játszotta a főként világi zenét előadó Collegium Musicum. A sodró lendületű első tétel azonnal magával ragadja a hallgatót, nemcsak fülbemászó dallamosságával, hanem zenei komplexitásával is: nem is Bach írta volna e tételt, ha nem lenne a ritornell egyben egy háromszólamú fuga is. A hármas lüktetésű, pasztorális nyugalmat árasztó középső tétel után virtuóz fináléval zárul a mű, amelyben talán a korábbiaknál is nagyobb szerepet kap a két szólista.

LEONARD BERNSTEIN *West Side Story* - Szimfonikus táncok

Bernstein talán legismertebb műve - nem kis részben a musicalből készült filmnek köszönhetően - a *Rómeó és Júlián* alapuló *West Side Story*, amely nagyjából a *Candide*-dal egy időben született. A veronai szerelmek a modern New York-i történetben a két egymással rivalizáló bandából való Tony és Maria, s sorsuk csakúgy, mint Shakespeare művében, itt is tragédiába torkollik. A hatalmas sikerű darab partitúrájából 1961-ben, egy Valentin-napi koncert alkalmából választott ki Bernstein kilenc jelenetet, s fűzte őket össze egy modern szivté. A számok sorrendje nem a filmbeli történéseket követi, a zeneszerző ezúttal tisztán a zenei szempontokat tartotta szem előtt. A Prológus egy fantáziaképet mutat be a Cápák és a Jets barátságáról, a Scherzóban ezt az álmოდózt folytatva együtt törnek át a város falán s találják magukat egy csodálatos világban. A Mambóban hirtelen visszacsöppenünk a valóságba, s a két banda egymással verseng, míg a Cha-chában az elátkozott szerelmek először pillantják meg egymást. Ez után következik első beszélgetésük, majd a „Cool” fugában a Jets kap főszeret. Végül következik a Rumble című tételben a végső összecsapás a két banda között, a fináléban pedig visszajön a szép, képzeletbeli világ dallama [*Somewhere*].

Szöveg: Könyves-Tóth Zsuzsanna

MŪZA RUBACKYTĒ

and Concerto Budapest

BERNSTEIN: *Candide* - Overture

PENDERECKI: *Piano Concerto* ('Resurrection') - Hungarian premiere

- *intermission* -

J. S. BACH: *Double Concerto* in D minor, BWV 1043

BERNSTEIN: *West Side Story* - *Symphonic Dances*

Muza Rubackytė piano,
Boglárka Fábry, Zoltán Rácz vibraphone

Concerto Budapest

Conductor: **Zoltán Rácz**

21st century piano concerto with choral theme, and in a mambo and cha-cha-cha symphonic guise: one of the finest *Bach concertos*, the *Double Concerto in D minor*, is bookended by two genuine curiosities. In the heart of the concerto we discover not violins but vibraphones. In this concert by Zoltán Rácz and Concerto Budapest spanning ages and styles, the soloist in the late, important work by Krzysztof Penderecki is the superb Lithuanian pianist Mūza Rubackytė.

'Resurrection' has been the key word and sobriquet of not only Mahler's second symphony but Penderecki's *Piano Concerto*, too: the work that premiered in Warsaw in autumn 2002 appeared in a heavily reworked final form in 2007, in Cincinnati. The Polish master, who died last year, made the following statement about the central element of his grand orchestral work: "I composed the chorale immediately after the tragedy in New York (11 September 2001) from a purely human upwelling and at the same time as a gesture of protest against brutality." Bach himself reorchestrated his D minor concerto for two violins and its solo parts, but even the master couldn't have considered utilizing the vibraphone. The massively gifted Boglárka Fábry, percussion soloist of Concerto Budapest, and Zoltán Rácz, conductor of the concert, play this percussion instrument. Finally, *Symphonic Dances* by Leonard Bernstein evokes the tragic love affair between Maria and Tony, moreover, the story of the murderous rivalry between the Sharks and the Jets.

concerto
BUDAPEST

MAGYAR KINCSEK ÜNNEPE

2021. OKTÓBER 23. | ZENEAKADÉMIA

15 VENDÉGMŰVÉSZ
5 KONCERT
1 NAP

FÉSZTIVÁL A MAGYAR ZENE TÁGASSÁGÁRÓL

Népi hangszerek | Operettek | Primások | Történelmi arcképek | Magyar concerto

Művészeti vezető: **Keller András**

Concerto BUDAPEST

concertobudapest.hu

mupa
Budapest

